

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/121/2008

OPINIE O TRAKTACIE LIZBOŃSKIM PO REFERENDUM W IRLANDII

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, LIPIEC 2008

PRZEDRUK I ROZPOWSZECHNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
12 października 2007 roku

OPINIE O TRAKTACIE LIZBOŃSKIM PO REFERENDUM W IRLANDII

- ❑ Odrzucenie traktatu lizbońskiego przez Irlandczyków w niewielkim stopniu zmniejszyło społeczne poparcie dla ratyfikacji tego dokumentu przez prezydenta. Ponad połowa badanych (52%) twierdzi, że Lech Kaczyński powinien podpisać traktat z Lizbony. Przeciwnego zdania jest 14% ankietowanych.

- ❑ Większość Polaków (60%) uważa, że mimo problemów z przyjęciem dokumentów mających na celu dalszą integrację europejską – wcześniej konstytucji europejskiej, a obecnie traktatu lizbońskiego – państwa tworzące Unię Europejską powinny nadal dążyć do pogłębiania integracji. Jedynie 13% ankietowanych twierdzi, że kraje członkowskie powinny zrezygnować z zacieśniania współpracy w ramach UE.

- ❑ Utrzymuje się sprzeciw Polaków wobec utworzenia Europy „dwóch prędkości”. Inicjatywę wyłonienia grupy państw podejmujących ścisłą współpracę popiera co piąty badany (21%). Połowa ankietowanych (50%) jest przeciwna temu projektowi.

Odrzucenie przez Irlandczyków traktatu lizbońskiego spowodowało, że powróciły pytania o przyszłość zjednoczonej Europy, o to, jak przekonać jej społeczeństwa do dalszej integracji i jak uzgodnić wspólną wizję Unii Europejskiej. Wielu polityków, w tym przywódcy największych państw UE, wierzy w to, że traktat lizboński można ocalić. Wynik głosowania w Irlandii nie zahamował bowiem procesu ratyfikacji traktatu w innych krajach unijnych. Już po irlandzkim referendum zatwierdziły go Belgia, Holandia, Cypr oraz Włochy. W Polsce o podpisanie dokumentów ratyfikacyjnych zaapelowały do Lecha Kaczyńskiego PO i PSL. Prezydent zapewnił, że nie zamierza blokować rozwoju integracji europejskiej i zapowiedział, że ratyfikuje traktat, o ile Irlandczycy zmienią swoją decyzję w tej sprawie.

W związku z sytuacją, w jakiej znalazła się Unia Europejska po irlandzkim referendum, ponownie zapytaliśmy Polaków o ich poparcie dla traktatu z Lizbony oraz o ich stosunek do rozszerzania europejskiej integracji¹.

POPARCIE DLA CZŁONKOSTWA W UE

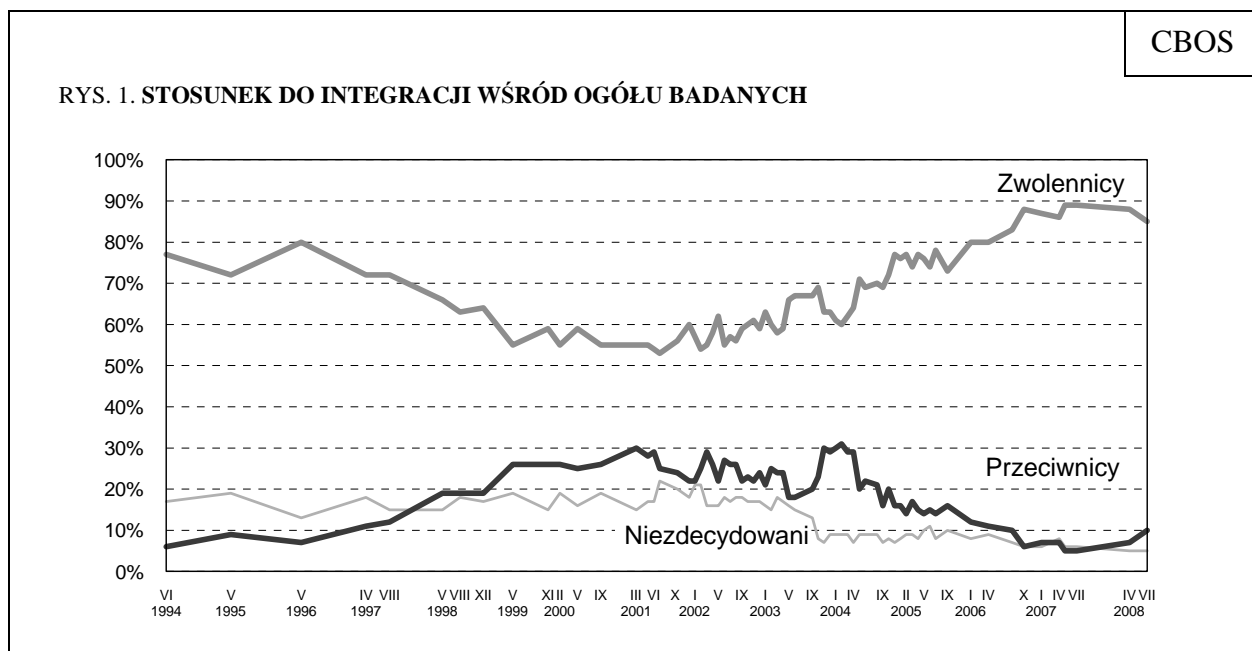
W ciągu ostatniego półtora roku utrzymywały się rekordowe wskaźniki społecznego poparcia dla przynależności Polski do Unii Europejskiej. Obecnie pozostaje ono bardzo wysokie, choć od kwietniowego sondażu minimalnie zmalało. Do zwolenników obecności naszego kraju w UE zalicza się 85% dorosłych Polaków. Przeciwna członkostwu w tej organizacji jest co dziesiąta osoba (10%).

---

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (218) zrealizowano w dniach 4–7 lipca 2008 roku na liczącej 1094 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Tabela 1

Stosunek do integracji europejskiej wśród ogółu badanych	Wskazania respondentów według terminów badań																		
	XI	XII	II	III	IV	V	VI	VII	IX	I	IV	VIII	X	I	IV	V	VII	IV	VII
	2004		2005							2006				2007				2008	
	w procentach																		
Zwolennicy	77	76	77	74	77	76	74	78	73	80	80	83	88	87	86	89	89	88	85
Przeciwnicy	16	16	14	17	15	14	15	14	16	12	11	10	6	7	7	5	5	7	10
Niezdecydowani	7	8	9	9	8	10	11	8	10	8	9	7	6	6	8	6	6	5	5

Pozytywny stosunek do członkostwa Polski w UE wyraźnie dominuje we wszystkich uwzględnionych w analizach grupach społeczno-demograficznych. Niższe niż przeciętne wskaźniki poparcia notujemy jednak wśród najstarszych respondentów, mających 65 lat i więcej (72%), w grupie badanych z wykształceniem podstawowym (73%) oraz wśród osób źle oceniających materialne warunki bytu (74%). Stosunkowo mniej zwolenników przynależności do UE jest także wśród ankietowanych uczestniczących kilka razy w tygodniu w praktykach religijnych (72%).

Poparcie dla członkostwa w UE w ogromnej większości wyrażają zadeklarowani wyborcy wszystkich głównych partii politycznych w Polsce.

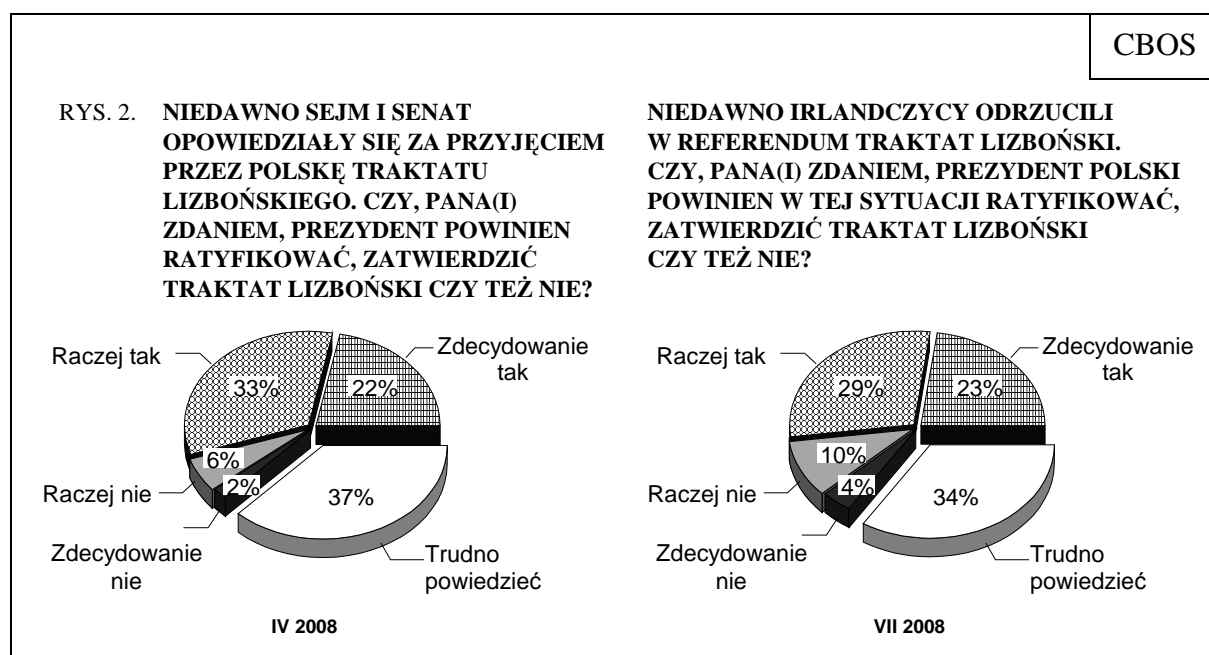
Tabela 2

Potencjalne elektoraty	Stosunek do członkostwa Polski w Unii Europejskiej		
	zwolennicy	przeciwnicy	niezdecydowani
	w procentach		
SLD*	100	0	0
PO	97	2	1
PiS	90	9	1
PSL*	88	7	5

* Ze względu na małą liczebność zwolenników SLD i PSL w badanej próbie dane dotyczące zwolenników tych ugrupowań należy traktować jako przybliżone

POPARCIE DLA RATYFIKACJI TRAKTATU LIZBOŃSKIEGO

Mimo odrzucenia przez Irlandczyków traktatu lizbońskiego Polacy uważają, że proces jego ratyfikacji powinien być kontynuowany. Poparcie dla tego dokumentu jest obecnie tylko niewiele niższe niż trzy miesiące temu. Ponad połowa badanych (52%) twierdzi, że prezydent Lech Kaczyński powinien podpisać traktat z Lizbony. Przeciwnego zdania jest 14% ankietowanych.

Zwolennicy ratyfikacji traktatu lizbońskiego przeważają we wszystkich kategoriach społeczno-demograficznych. Najczęściej za przyjęciem tego dokumentu opowiadają się respondenci mający wyższe wykształcenie (65%) oraz dobrze sytuowani (71% mających miesięczne dochody *per capita* powyżej 1200 zł). W grupach społeczno-zawodowych są to

głównie pracownicy umysłowi niższego szczebla (66%) oraz właściciele firm (67%). Do największych zwolenników traktatu należą także uczniowie i studenci (68%).

Przed trzema miesiącami poparcie dla przyjęcia traktatu lizbońskiego przeważało w elektoratach wszystkich najważniejszych obecnie partii politycznych. Ratyfikacji tego dokumentu chciała większość sympatyków SLD, PO i PSL, a także niemal połowa zwolenników PiS. Po referendum w Irlandii za jego przyjęciem nadal opowiada się większość potencjalnych wyborców PO, SLD i PSL. Wątpliwości prezydenta co do zasadności ratyfikacji traktatu lizbońskiego spowodowały, że bardziej sceptyczni w tej kwestii stali się wyborcy PiS. Niemal równie często uważają, że Lech Kaczyński powinien ratyfikować traktat, co są temu przeciwni.

Tabela 3

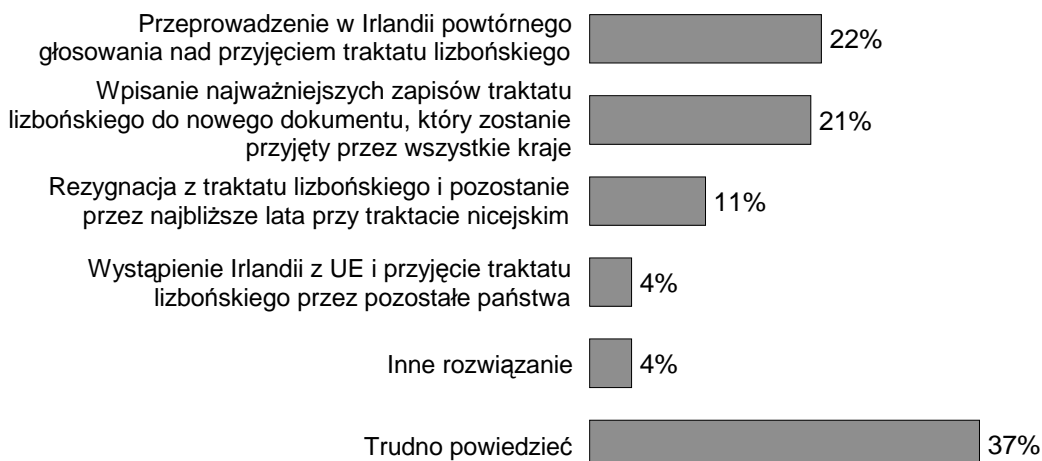
Elektoraty partyjne	Czy, Pana(i) zdaniem, prezydent powinien ratyfikować, zatwierdzić traktat lizboński czy też nie?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
SLD*	74	9	17
PO	72	6	22
PSL*	65	15	20
PiS	38	39	23

* Rozkład opinii w elektoratach SLD i PSL należy uznać za przybliżony ze względu na niewielką liczbę zwolenników tych partii w badanej próbie

Zdaniem Polaków, należy znaleźć takie rozwiązanie, które umożliwi przyjęcie zapisów zawartych w traktacie lizbońskim. Więcej niż co piąta osoba (22%) uważa, że najlepsze byłoby przeprowadzenie w Irlandii powtórnego głosowania nad przyjęciem traktatu. Praktycznie tyle samo osób (21%) opowiada się za wpisaniem najważniejszych zapisów traktatu do nowego dokumentu, który zostanie przyjęty przez wszystkie kraje unijne. Niektórzy (4%) akceptują nawet pomysł wystąpienia Irlandii z Unii, co umożliwiłoby wejście w życie traktatu po jego ratyfikowaniu przez pozostałe państwa. Tylko 11% respondentów uważa, że należy zrezygnować z traktatu lizbońskiego i pozostać przy traktacie nicejskim. Stosunkowo duża grupa badanych (37%) nie ma wyrobionej opinii na ten temat.

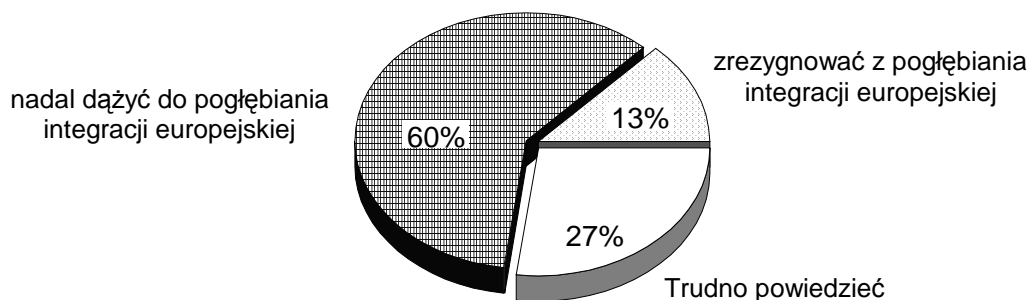
RYS. 3. ODRZUCENIE PRZEZ IRLANDCZYKÓW TRAKTATU LIZBOŃSKIEGO MA ZNACZENIE DLA CAŁEJ UNII EUROPEJSKIEJ. JEŚLI CHOĆ JEDNO PAŃSTWO UNII NIE ZGODZI SIĘ NA RATYFIKACJĘ TRAKTATU, NIE WEJDZIE ON W ŻYCIĘ. ROZWAŻA SIĘ ZATEM RÓŻNE MOŻLIWOŚCI WYJŚCIA Z SYTUACJI, W KTÓREJ ZNALAZŁA SIĘ UNIA EUROPEJSKA PO ODRZUCENIU TRAKTATU PRZEZ IRLANDCZYKÓW. JAKIE ROZWIĄZANIE, PANA(I) ZDANIEM, BYŁOBY NAJLEPSZE W TEJ SYTUACJI?

AKCEPTACJA IDEI POGŁĘBIANIA INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ

Większość Polaków (60%) jest zdania, że mimo problemów z przyjęciem dokumentów mających na celu dalszą integrację europejską – wcześniej konstytucji europejskiej, a obecnie traktatu lizbońskiego – państwa tworzące Unię Europejską powinny nadal dążyć do pogłębiania integracji. Jedynie 13% ankietowanych uważa, że kraje członkowskie powinny zrezygnować z zacieśniania współpracy w ramach UE.

RYS. 4. CZY W ZWIĄZKU Z PROBLEMAMI Z RATYFIKACJĄ DOKUMENTÓW, MAJĄCYCH NA CELU POGŁĘBIENIE WSPÓŁPRACY MIĘDZY KRAJAMI UE, T.J. KONSTYTUCJI EUROPEJSKIEJ I TRAKTATU LIZBOŃSKIEGO, PAŃSTWA TWORZĄCE UNIĘ POWINNY:

Zwolennicy dalszej integracji europejskiej mają przewagę we wszystkich uwzględnionych w analizach grupach społeczno-demograficznych. Przekonanie, że państwa unijne nie powinny rezygnować z budowania ściślejszej współpracy, najczęściej wyrażają osoby najlepiej wykształcone (81% badanych z wykształceniem wyższym) i sytuowane (74% ankietowanych o miesięcznych dochodach *per capita* powyżej 1200 zł). W grupach społeczno-zawodowych są to przede wszystkim: właściciele firm (83%), kadra kierownicza, inteligencja (78%), pracownicy umysłowi niższego szczebla (77%).

Za pogłębianiem integracji europejskiej opowiada się większość zwolenników wszystkich najważniejszych obecnie partii politycznych. Także sympatycy PiS, podzieleni w sprawie ratyfikacji traktatu lizbońskiego, nie odrzucają samej idei dalszego zacieśniania współpracy w UE.

Tabela 4

Elektoraty partyjne	Czy w związku z problemami z ratyfikacją dokumentów mających na celu pogłębienie współpracy między krajami UE, tj. konstytucji europejskiej i traktatu lizbońskiego, państwa tworzące UE powinny:		
	zrezygnować z pogłębiania integracji europejskiej	nadal dążyć do pogłębiania integracji europejskiej	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PO	8	76	16
PSL*	9	67	24
PiS	13	68	18
SLD*	18	74	8

* Rozkład opinii w elektoratach SLD i PSL należy uznać za przybliżony ze względu na niewielką liczbę zwolenników tych partii w badanej próbie

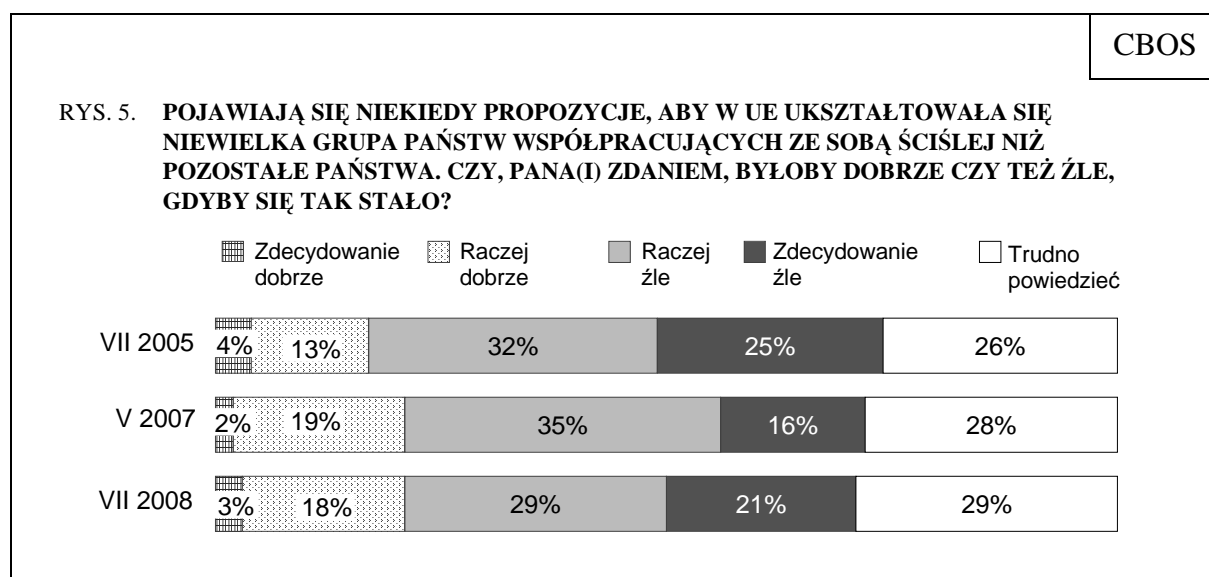
Co ciekawe, pogłębianie integracji europejskiej popierają w większości nie tylko zwolennicy ratyfikowania przez prezydenta traktatu lizbońskiego (76%), ale także jego przeciwnicy (52%). Oznacza to, że przekonanie, iż Lech Kaczyński nie powinien zatwierdzać traktatu, nie jest tożsame z niechętnym stosunkiem do dalszej integracji europejskiej.

POSTULOWANE KIERUNKI ROZWOJU UNII EUROPEJSKIEJ

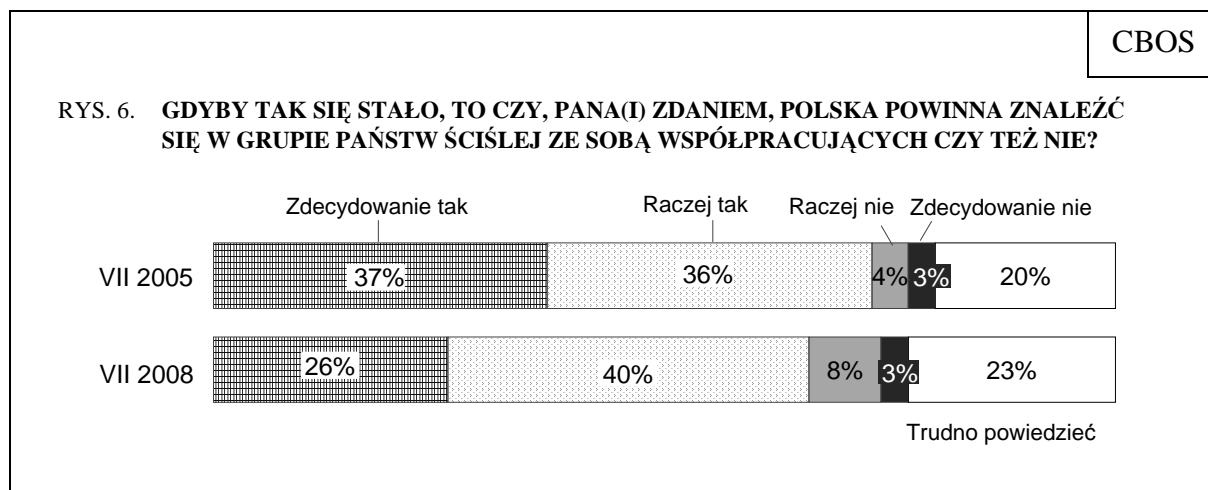
Po fiasku traktatu lizbońskiego w Irlandii ponownie powrócił pomysł utworzenia Europy „dwóch prędkości” lub nawet Europy „wielu prędkości”. Perspektywa podziału wewnątrz Unii na państwa luźniej i ściślej ze sobą współpracujące od początku nie podobała się Polakom, choć obecnie są wobec niej nieco mniej krytyczni niż trzy lata temu, po

odrzuconiu traktatu konstytucyjnego w referendum przez Francuzów i Holendrów. Ideę wyłonienia grupy państw podejmujących ścisłą współpracę popiera co piąta osoba (21%). Przeciwna tej inicjatywie jest połowa badanych (50%).

Szczególnie często sprzeciw wobec utworzenia Europy „dwóch prędkości” wyrażają grupy należące do największych zwolenników członkostwa Polski w UE: mieszkańcy największych miast (80%), osoby najlepiej wykształcone (71% osób z wykształceniem wyższym) i sytuowane (72% badanych o miesięcznych dochodach *per capita* powyżej 1200 zł). W grupach społeczno-zawodowych są to: kadra kierownicza, inteligencja (74%), pracownicy umysłowi niższego szczebla (68%) oraz właściciele firm (68%).

Polacy niechętnie reagują na pomysły zmierzające do podziału w ramach Unii Europejskiej, jednocześnie nie chcą, aby nasz kraj pozostawał na marginesie procesu integracji europejskiej. W opinii większości badanych (66%), gdyby doszło do wyodrębnienia się grupy państw podejmujących ściślejszą współpracę, Polska powinna się w niej znaleźć. Przekonanie, że nasz kraj powinien dołączyć do krajów tworzących tzw. twarde jądro Unii Europejskiej, jest jednak wyrażane obecnie nieco mniej powszechnie i nieco mniej zdecydowanie niż przed trzema laty. Jest to zapewne efekt osłabienia idei integracji europejskiej związanego z niepowodzeniem projektów mających służyć zacieśnianiu współpracy w Europie: konstytucji europejskiej, a ostatnio traktatu lizbońskiego.

Wzrost sceptycyzmu co do możliwości dalszej integracji europejskiej jest widoczny także w opiniach dotyczących kierunku, w jakim powinna zmierzać Unia Europejska. Polacy zawsze dystansowali się od wizji Unii Europejskiej jako superpaństwa. Obecnie dystans ten jeszcze się zwiększył. W pierwszym okresie po wejściu Polski do Wspólnoty przekonanie, że Unia Europejska powinna zmierzać w kierunku państwa federalnego w rodzaju Stanów Zjednoczonych, wyrażał co czwarty dorosły Polak, obecnie zaś – niespełna co piąty. Blisko dwie trzecie badanych opowiada się za takim modelem UE, który zakłada zachowanie przez państwa członkowskie jak największej suwerenności.

Tabela 5

W jakim kierunku powinna, Pana(i) zdaniem, rozwijać się Unia Europejska? Czy UE powinna zmierzać raczej:	Wskazania respondentów według terminów badań					
	III '03	X '03	III '04	VII '05	V '07	VII '08
	w procentach					
– w kierunku państwa federalnego w rodzaju Stanów Zjednoczonych	16	16	19	25	22	18
– w kierunku związku jak najbardziej niezależnych państw	65	64	63	56	55	62
Trudno powiedzieć	19	20	18	19	23	20

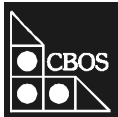
Zwolennicy Unii Europejskiej jako związku niezależnych państw stanowią wyraźną większość we wszystkich analizowanych grupach społeczno-demograficznych. Ku modelowi federacyjnemu relatywnie najczęściej skłaniają się właściciele firm (30%).

Za zachowaniem przez państwa narodowe jak największej niezależności w UE opowiadają się w większości zwolennicy wszystkich najważniejszych partii politycznych.

W ostatnim okresie widoczne są symptomy słabnięcia społecznego poparcia dla idei rozwoju integracji europejskiej. Nieco mniej osób wyraża akceptację członkostwa naszego kraju w UE, trochę mniej zwolenników ma idea ścisłej integracji państw członkowskich. Jest to zapewne w znacznej mierze efekt problemów państw członkowskich z uzgodnieniem wspólnej wizji Unii i zasad jej funkcjonowania. Zmiany świadczące o wzroście sceptycyzmu co do rozwoju integracji europejskiej nie powinny jednak przesłaniać faktu, że Polacy jednoznacznie opowiadają się za przynależnością Polski do Unii Europejskiej, a zdecydowana większość z nich uważa, że mimo niepowodzeń nie należy rezygnować z dążeń do zacieśniania współpracy między państwami członkowskimi. Co więcej, w opinii dużej części społeczeństwa nasz kraj powinien być w awangardzie państw jednoczącej się Europy, stanowić jej „twarde jądro”. Nic zatem dziwnego, że w ocenie społecznej traktat lizboński, a przynajmniej jego najważniejsze zapisy można jeszcze ocalić. Zdaniem większości Polaków, prezydent Lech Kaczyński powinien ratyfikować traktat mimo negatywnego wyniku referendum w Irlandii.

Opracowała
Beata ROGUSKA

A N E K S

Tabela 1. Czy osobiście popiera Pan(i) członkostwo Polski w Unii Europejskiej
czy też jest Pan(i) temu przeciwny(a)?

(%)

	Popieram	Jestem temu przeciwny(a)	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	85	10	5	1093
Płeć				
Mężczyźni	89	8	3	521
Kobiety	82	12	7	572
Wiek				
18-24 lata	88	10	2	153
25-34	91	5	4	199
35-44	91	7	2	165
45-54	86	9	5	210
55-64	83	12	5	168
65 lat i więcej	72	17	11	198
Miejsce zamieszkania				
Wieś	83	12	6	415
Miasto do 20 tys.	81	14	5	148
20-100 tys.	89	7	4	212
101-500 tys.	83	11	6	172
501 tys. i więcej mieszk.	91	5	3	147
Wykształcenie				
Podstawowe	73	15	12	290
Zasadnicze zawodowe	82	13	4	282
Średnie	92	6	2	368
Wyższe	96	4	0	152
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	97	3	0	73
Prac. umysł. niż. szczebla	94	5	1	102
Pracownicy fiz. - umysł.	87	10	4	99
Robotnicy wykwalifikowani	92	6	2	110
Robotnicy niewykwalifik.	78	16	7	52
Rolnicy	92	8	0	58
Pracujący na własny rach.	94	4	1	54
Bierni zawodowo				
Renciści	81	8	11	86
Emeryci	73	18	9	250
Uczniowie i studenci	91	6	3	75
Bezrobotni	74	14	11	74
Gospodynie domowe i inni	91	7	2	58
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	90	9	1	144
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	87	6	7	91
sekt. pryw. poza rolnict.	93	5	1	262
prywatnym gosp. rolnym	91	9	0	57
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	78	12	11	43
301-500	88	9	3	112
501-900	80	14	6	210
901-1200	86	10	4	147
Powyżej 1200 zł	91	8	1	172
Ocena własnych war. mater.				
Złe	74	18	9	238
Średnie	87	8	5	465
Dobre	90	8	3	390
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	72	19	9	80
Raz w tygodniu	85	11	3	507
1-2 razy w miesiącu	89	6	5	190
Kilka razy w roku	88	7	6	206
W ogóle nie uczestniczy	82	9	9	107
Poglądy polityczne				
Lewica	93	7	0	128
Centrum	88	9	2	327
Prawica	87	11	2	355
Trudno powiedzieć	75	12	13	282

Tabela 2. Niedawno Irlandczycy odrzucili w referendum traktat lizboński. Czy, Pana(i) zdaniem, prezydent Polski powinien w tej sytuacji ratyfikować, zatwierdzić traktat lizboński czy też nie?

(%)

	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	52	14	34	1092
Płeć				
Mężczyźni	58	17	25	520
Kobiety	47	12	41	571
Wiek				
18-24 lata	57	15	28	153
25-34	47	12	41	199
35-44	54	14	31	165
45-54	54	17	30	209
55-64	59	14	27	168
65 lat i więcej	46	13	41	197
Miejsce zamieszkania				
Wieś	47	16	37	415
Miasto do 20 tys.	52	12	36	148
20-100 tys.	60	13	27	212
101-500 tys.	52	13	35	171
501 tys. i więcej mieszk.	58	16	27	147
Wykształcenie				
Podstawowe	46	12	42	289
Zasadnicze zawodowe	46	17	37	282
Średnie	58	14	29	368
Wyższe	65	14	21	152
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	57	15	29	73
Prac. umysł. niż. szczebla	66	13	21	101
Pracownicy fiz.- umysł.	47	13	40	99
Robotnicy wykwalifikowani	52	15	33	110
Robotnicy niewykwalifik.	35	33	31	52
Rolnicy	53	19	28	58
Pracujący na własny rach.	67	11	21	54
Bierni zawodowo				
Renciści	47	19	34	86
Emeryci	49	13	38	250
Uczniowie i studenci	68	8	23	75
Bezrobotni	41	12	46	74
Gospodynie domowe i inni	48	8	44	58
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	58	17	25	144
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	51	15	34	91
sekt. pryw. poza rolnict.	56	15	29	262
prywatnym gosp. rolnym	48	15	37	57
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	37	15	49	43
301-500	50	12	38	112
501-900	48	17	35	210
901-1200	55	17	28	146
Powyżej 1200 zł	71	14	15	172
Ocena własnych war. mater.				
Złe	40	14	47	237
Średnie	51	17	31	465
Dobre	61	11	28	390
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	42	20	37	79
Raz w tygodniu	52	15	33	507
1-2 razy w miesiącu	51	15	35	190
Kilka razy w roku	56	12	31	206
W ogóle nie uczestniczy	55	11	33	107
Poglądy polityczne				
Lewica	70	10	21	128
Centrum	57	15	28	327
Prawica	57	20	23	355
Trudno powiedzieć	34	8	57	282

Tabela 3. Odrzucenie przez Irlandczyków traktatu lizbońskiego ma znaczenie dla całej Unii Europejskiej. Jeśli choć jedno państwo Unii nie zgodzi się na ratyfikację traktatu, nie wejdzie on w życie. Rozważa się zatem różne możliwości wyjścia z sytuacji, w której znalazła się Unia Europejska po odrzuceniu traktatu przez Irlandczyków. Jakie rozwiązanie, Pana(i) zdaniem, byłoby najlepsze w tej sytuacji? 1 - Wystąpienie Irlandii z Unii Europejskiej i przyjęcie traktatu lizbońskiego przez pozostałe państwa; 2 - Przeprowadzenie w Irlandii powtórnego głosowania nad przyjęciem traktatu lizbońskiego; 3 - Wpisanie najważniejszych zapisów traktatu lizbońskiego do nowego dokumentu, który zostanie przyjęty przez wszystkie kraje; 4 - Rezygnacja z traktatu lizbońskiego i pozostanie przez najbliższe lata przy traktacie nicejskim; 5 - Inne rozwiązanie

(%)

	1	2	3	4	5	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	4	22	21	11	4	37	1092
Płeć							
Mężczyźni	4	25	23	13	4	31	520
Kobiety	4	20	19	10	4	44	571
Wiek							
18-24 lata	4	28	26	8	2	32	153
25-34	5	25	22	11	3	33	199
35-44	4	20	24	14	4	34	165
45-54	3	22	23	13	5	34	209
55-64	6	24	19	11	5	35	168
65 lat i więcej	4	15	13	10	3	55	197
Miejsce zamieszkania							
Wieś	4	21	17	9	4	45	415
Miasto do 20 tys.	3	14	25	11	2	44	148
20-100 tys.	6	31	21	11	4	27	212
101-500 tys.	3	22	21	13	4	37	171
501 tys.i więcej mieszk.	5	21	30	15	6	23	147
Wykształcenie							
Podstawowe	3	19	12	9	2	55	289
Zasadnicze zawodowe	5	22	18	9	5	42	282
Średnie	5	25	23	13	5	29	368
Wyższe	4	22	39	17	4	16	152
Grupa społ.-zaw. pracujący							
Kadra kier., inteligencja	3	21	40	18	0	18	73
Prac.umysł.niż.szczebla	4	29	28	11	3	25	101
Pracownicy fiz.- umysł.	4	27	22	18	4	25	99
Robotnicy wykwalifikowani	8	20	19	14	6	33	110
Robotnicy niewykwalifik.	5	27	6	6	8	48	52
Rolnicy	6	19	27	10	3	36	58
Pracujący na własny rach.	6	21	34	17	7	16	54
Bierni zawodowo							
Renciści	1	25	13	8	12	41	86
Emeryci	5	17	14	11	3	51	250
Uczniowie i studenci	4	30	31	6	1	28	75
Bezrobotni	0	19	21	4	0	56	74
Gospodynie domowe i inni	7	19	13	8	3	50	58
Pracuje w:							
inst. państw., publicznej	5	19	27	14	3	31	144
spółce właścicieli							
prywatnych i państwa	6	24	22	17	5	25	91
sekt. pryw. poza rolnict.	5	27	25	13	5	25	262
prywatnym gosp. rolnym	4	15	25	15	4	37	57
Dochody na jedną osobę							
Do 300 zł	2	11	13	19	0	55	43
301-500	3	25	12	12	4	44	112
501-900	3	20	18	15	6	39	210
901-1200	4	23	29	15	1	28	146
Powyżej 1200 zł	5	26	32	15	6	16	172
Ocena własnych war. mater.							
Złe	2	16	15	10	6	51	237
Średnie	6	21	19	12	4	38	465
Dobre	4	28	28	11	2	28	390
Udział w prakt. religijnych							
Kilka razy w tygodniu	1	17	23	16	0	43	79
Raz w tygodniu	4	24	20	12	4	37	507
1-2 razy w miesiącu	7	19	23	9	4	38	190
Kilka razy w roku	5	25	23	10	4	33	206
W ogóle nie uczestniczy	3	19	18	12	5	43	107
Poglądy polityczne							
Lewica	9	27	25	10	6	23	128
Centrum	3	26	26	11	4	30	327
Prawica	4	23	24	17	4	26	355
Trudno powiedzieć	3	14	10	5	2	67	282

Tabela 4. Czy w związku z problemami z ratyfikacją dokumentów, mających na celu pogłębienie współpracy między krajami Unii Europejskiej, tj. konstytucji europejskiej i traktatu lizbońskiego, państwa tworzące Unię powinny: 1 - zrezygnować z pogłębiania integracji europejskiej; 2 - nadal dążyć do pogłębiania integracji europejskiej

(%)

	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	13	60	27	1091
Płeć				
Mężczyźni	14	67	19	520
Kobiety	11	55	34	571
Wiek				
18-24 lata	15	63	22	153
25-34	11	65	24	199
35-44	10	69	21	165
45-54	8	63	29	209
55-64	18	59	22	168
65 lat i więcej	14	45	41	196
Miejsce zamieszkania				
Wieś	13	52	35	415
Miasto do 20 tys.	11	57	31	147
20-100 tys.	16	71	13	212
101-500 tys.	12	58	30	171
501 tys. i więcej mieszk.	9	75	16	147
Wykształcenie				
Podstawowe	11	47	41	288
Zasadnicze zawodowe	12	55	33	282
Średnie	16	66	18	368
Wyższe	9	81	10	152
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	10	78	13	73
Prac. umysł. niż. szczebla	12	77	11	101
Pracownicy fiz.- umysł.	13	68	19	99
Robotnicy wykwalifikowani	12	63	25	110
Robotnicy niewykwalifik.	15	50	36	52
Rolnicy	14	58	28	58
Pracujący na własny rach.	7	83	10	54
Bierni zawodowo				
Renciści	9	53	38	86
Emeryci	17	46	37	249
Uczniowie i studenci	14	71	14	75
Bezrobotni	12	46	42	74
Gospodynie domowe i inni	4	59	36	58
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	13	71	16	144
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	15	65	20	91
sekt. pryw. poza rolnict.	11	72	17	262
prywatnym gosp. rolnym	12	53	35	57
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	5	50	45	43
301-500	12	58	30	112
501-900	15	56	29	209
901-1200	11	70	20	146
Powyżej 1200 zł	15	74	11	172
Ocena własnych war. mater.				
Złe	12	49	39	236
Średnie	15	57	28	465
Dobre	10	71	19	390
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	18	50	31	79
Raz w tygodniu	13	60	27	507
1-2 razy w miesiącu	10	64	26	190
Kilka razy w roku	11	65	24	206
W ogóle nie uczestniczy	12	57	30	107
Poglądy polityczne				
Lewica	16	69	15	128
Centrum	11	68	21	327
Prawica	16	67	17	355
Trudno powiedzieć	9	39	52	281

Tabela 5. Pojawiają się niekiedy propozycje, aby w Unii Europejskiej ukształtowała się niewielka grupa państw współpracujących ze sobą ściślej niż pozostałe państwa. Czy, Pana(i) zdaniem, byłoby dobrze czy też źle, gdyby się tak stało?

(%)

	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	21	50	29	1091
Płeć				
Mężczyźni	21	56	24	520
Kobiety	22	45	33	571
Wiek				
18-24 lata	26	46	28	153
25-34	24	50	26	199
35-44	18	56	26	165
45-54	19	56	25	209
55-64	23	56	21	168
65 lat i więcej	18	38	43	196
Miejsce zamieszkania				
Wieś	26	39	35	415
Miasto do 20 tys.	16	39	44	147
20-100 tys.	24	61	14	212
101-500 tys.	18	48	34	171
501 tys. i więcej mieszk.	12	80	9	147
Wykształcenie				
Podstawowe	27	29	44	288
Zasadnicze zawodowe	22	45	33	282
Średnie	19	62	19	368
Wyższe	14	71	15	152
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	12	74	14	73
Prac. umysł. niż. szczebla	16	68	15	101
Pracownicy fiz.- umysł.	22	57	21	99
Robotnicy wykwalifikowani	22	48	29	110
Robotnicy niewykwalifik.	44	27	30	52
Rolnicy	33	43	24	58
Pracujący na własny rach.	13	68	19	54
Bierni zawodowo				
Renciści	20	51	29	86
Emeryci	20	42	38	249
Uczniowie i studenci	22	52	26	75
Bezrobotni	21	38	41	74
Gospodynie domowe i inni	19	41	39	58
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	19	63	18	144
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	24	58	18	91
sekt. pryw. poza rolnict.	22	56	22	262
prywatnym gosp. rolnym	26	44	30	57
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	20	47	33	43
301-500	29	43	28	112
501-900	20	50	30	209
901-1200	20	55	25	146
Powyżej 1200 zł	16	72	12	172
Ocena własnych war. mater.				
Źłe	22	38	39	236
Średnie	22	50	28	465
Dobre	20	58	22	390
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	19	46	35	79
Raz w tygodniu	23	47	30	507
1-2 razy w miesiącu	23	49	27	190
Kilka razy w roku	19	57	24	206
W ogóle nie uczestniczy	15	58	26	107
Poglądy polityczne				
Lewica	20	64	16	128
Centrum	28	52	20	327
Prawica	17	63	19	355
Trudno powiedzieć	19	26	55	281

Tabela 6. W jakim kierunku powinna, Pana(i) zdaniem, rozwijać się Unia Europejska? Czy Unia Europejska powinna zmierzać raczej:
 1 - w kierunku państwa federalnego, w rodzaju Stanów Zjednoczonych;
 2 - w kierunku związku jak najbardziej niezależnych państw

(%)

	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	18	62	20	1090
Płeć				
Mężczyźni	23	60	16	520
Kobiety	13	63	24	571
Wiek				
18-24 lata	21	60	18	153
25-34	24	60	17	199
35-44	18	67	15	165
45-54	11	70	19	209
55-64	24	58	19	167
65 lat i więcej	12	56	32	196
Miejsce zamieszkania				
Wieś	17	57	26	415
Miasto do 20 tys.	11	65	24	147
20-100 tys.	23	67	10	212
101-500 tys.	16	61	23	170
501 tys. i więcej mieszk.	22	66	12	147
Wykształcenie				
Podstawowe	15	52	33	288
Zasadnicze zawodowe	15	68	17	282
Średnie	21	64	15	368
Wyższe	24	62	14	152
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	21	63	16	72
Prac.umysł.niż.szczebła	28	62	10	101
Pracownicy fiz.- umysł.	22	62	16	99
Robotnicy wykwalifikowani	17	62	22	110
Robotnicy niewykwalifik.	13	79	9	52
Rolnicy	12	70	18	58
Pracujący na własny rach.	30	64	6	54
Bierni zawodowo				
Renciści	13	64	22	86
Emeryci	14	57	30	249
Uczniowie i studenci	27	62	10	75
Bezrobotni	7	55	38	74
Gospodynie domowe i inni	20	60	20	58
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	19	66	16	143
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	19	68	13	91
sekt. pryw. poza rolnict.	26	60	14	262
prywatnym gosp. rolnym	12	67	21	57
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	16	56	28	43
301-500	10	70	20	112
501-900	15	63	23	209
901-1200	22	63	15	146
Powyżej 1200 zł	17	73	10	172
Ocena własnych war. mater.				
Złe	13	59	28	236
Średnie	19	62	18	465
Dobre	20	63	18	389
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	16	62	21	79
Raz w tygodniu	15	65	20	506
1-2 razy w miesiącu	19	66	16	190
Kilka razy w roku	23	58	19	206
W ogóle nie uczestniczy	21	49	30	107
Poglądy polityczne				
Lewica	26	66	8	128
Centrum	20	64	16	327
Prawica	18	69	13	355
Trudno powiedzieć	12	48	40	281